

Examenul național de bacalaureat 2021

Proba E. d)

Filosofie

Testul 8

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scriți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Problematica filosofică a sensului vieții are în centrul său întrebarea:
 - a. Ce raport există între individ și autoritate?
 - b. Este rațiunea o sursă a cunoașterii?
 - c. Ce este adevărul utilității?
 - d. Este fericirea un scop al vieții?
2. Etica, înțeleasă, în sens obișnuit, drept termen sinonim cu cel de morală sau de practică care are drept scop fericirea, determinarea unei vieți fericite, este o reflectie asupra:
 - a. raportului dintre individ și stat
 - b. aspectelor care țin de moralitatea actelor sau acțiunilor umane
 - c. raportului dintre identitate și alteritate
 - d. surselor cele mai sigure ale cunoașterii
3. O problemă/temă specifică abordată în cadrul eticii aplicate este cea referitoare la:
 - a. eutanasie
 - b. sensul vieții
 - c. adevăr și eroare
 - d. natura umană
4. Libertatea social-politică este o valoare a unui regim politic:
 - a. elitist
 - b. democratic
 - c. autoritar
 - d. totalitar
5. Filosoful J. P. Sartre consideră că:
 - a. scopul principal al statului este acela de a asigura respectarea drepturilor și libertăților individuale
 - b. omul alege, este liber și chiar condamnat la libertate și prin aceasta este și responsabil
 - c. trebuie făcută o distincție clară între libertatea pozitivă și libertatea negativă
 - d. omul, în starea naturală, fiind condamnat să fie liber, este și ireponsabil pentru alegerile sale
6. Responsabilitatea social-politică poate fi asumată dacă:
 - a. omul este liber
 - b. omul este constrâns într-un mod abuziv
 - c. omul este indiferent față de semeni
 - d. omul este lipsit de discernământ
7. Nu reprezintă o problemă de etică aplicată:
 - a. respectarea legii
 - b. clonarea
 - c. pedeapsa cu moartea
 - d. eutanasia

8. Libertatea este o temă predilectă în opera lui:
- B. Pascal
 - Imm. Kant
 - J. St. Mill
 - L. Blaga
9. Imm. Kant, reprezentat al eticiei deontologice, consideră că imperativul categoric presupune:
- necesitatea practică a unei acțiuni posibile, considerată mijloc pentru obținerea unui lucru dorit
 - a acționa conform unei asemenea maxime care să poată deveni, în același timp, o lege particulară
 - necesitatea de a îndeplini o acțiune din respect pentru lege
 - a acționa conform unei asemenea maxime care să poată deveni, în același timp, o lege universală
10. Eudaimonismul și hedonismul sunt teorii morale opuse:
- empirismului
 - eticiei deontologice
 - etatismului
 - elitismului

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate concepte și teorii specifice eticiei, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Hedonismul	1. Îl are ca principal reprezentant pe J. St. Mill.
b. Utilitarismul	2. Consideră că plăcerea este scopul vietii.
c. Eudaimonismul	3. Are ca element central problema datoriei morale.
d. Etica deontologică	4. Este conceptul central al filosofiei lui Karl Marx.
	5. În sens literal înseamnă a avea <i>spirit bun</i> .

16 puncte

B. Argumentați, în aproximativ zece rânduri, în favoarea sau împotriva tezei potrivit căreia *libertatea individuală este corelată responsabilității*. **8 puncte**

C. Construți un exemplu prin care să evidențiați rolul/importanța *societății civile în asigurarea respectării libertății individuale, într-o societate democratică*. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

As vrea ca oamenii să se gândească că trei lucruri vor afla în ei însiși. Aceste trei sunt diferite de Trinitate, dar totuși le menționez pentru ca oamenii să-și încerce mintea și să cerceteze cât de diferite sunt. Cele trei lucruri de care vorbesc sunt: existența, cunoașterea și voința. Pentru că eu sunt, eu cunosc și eu vreau. Eu sunt o ființă care cunoaște și vrea; eu cunosc că sunt și că vreau; eu vreau să fiu și să cunosc. Iar în aceste trei, viața este inseparabilă – o viață unică, un suflet unic, o esență unică; și totuși, cu toate că distincția este inseparabilă, cele trei lucruri sunt diferite.

(Augustin, Confesiuni)

Răspundeți următoarelor cerințe:

- Menționați, pe baza textului dat, două caracteristici ale *omului interior*. **4 puncte**
 - Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *natură umană și cunoaștere*, utilizând termenii menționați în sens filosofic. **10 puncte**
 - Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **4 puncte**
- B. În cadrul teoriilor filosofice asupra moralei un loc important îl ocupă etica deontologică.
- Menționați două caracteristici ale eticiei deontologice. **6 puncte**
 - Ilustrați, printr-un exemplu concret, modul în care pedeapsa cu moartea poate intra în conflict cu moralitatea. **6 puncte**